TÁJÉKOZTATÓ

Szerzőink figyelmébe

1. Kérjük szerzőinket, hogy a **Névtani Értesítőbe** szánt írásaikat **elektronikus formában**: rtf vagy doc(x) formátumban juttassák el szerkesztőségünknek. Tanulmányaikhoz rövid, 10-15 soros magyar és angol nyelvű **tartalmi összefoglalót** is készítsenek. A cikk végén, a szerzői nevet követően tüntessék fel **intézményüket**, illetve működési helyüket, ORCID-azonosítójukat[1] és nyilvános (hivatalos) ímélcímüket (ezeket a folyóiratban közölni fogjuk). A folyóirat csak magyar nyelvű kéziratokat fogad közlésre.

A beérkezett tanulmányok két lektor által végzett, mindkét irányban anonim (ún. kettős vak)lektorálási folyamaton, valamint plágium-ellenőrzésen mennek keresztül. A kéziratok megjelentetésében a lektoráltatás, a lektori megjegyzéseket figyelembe vevő szerzői átdolgozás, valamint a szerkesztési munkák időigényével is számolni kell.

Folyóiratunk **egységes arculatának** érdekében kérjük, hogy kéziratait megformálásában kövessék az alábbiakban megfogalmazott szerkesztési elveket. A kéziratok elkészítéséhez ajánljuk a folyóirat honlapjáról letölthető sablonfájl használatát, illetve kérjük az (ebben a tájékoztatóban is) alkalmazott laptükör és **beállítások használatát.** Szerkesztési kérdésekben mintaként használhatják folyóiratunk **aktuális** számát is.

2. A tanulmányok szövegében – s egyúttal a táblázatok, ábrák esetében is – Times New Roman **betűtípust** alkalmazunk. A cikkek szövegének betűmérete 10 pontos; a táblázatok és a különféle ábrák, az esetleges lábjegyzetek és az irodalomjegyzék esetében 9 pontos. Kérjük, hogy a dolgozat elkészítése során kerüljék azokat a technikai eljárásokat, melyek később zavart okozhatnak a szöveg végleges megformázásában (pl. tabulátorok és betűközök alkalmazása a térközök kialakításában: helyettük a behúzás, illetve a táblázatok használatát ajánljuk).

A szövegben alkalmazandó **kiemelések** a következők. A tartalmi kiemelés eszköze a **félkövér** szedés, ezt használjuk a címekben is. A nyelvi adatokat *dőlt betűs* szedéssel közöljük (mást viszont nem), s a toldalékot kötőjellel kapcsoljuk hozzájuk (*Pentelé*-ből, az *aszó*-nak stb.). A szaktudományi szerzők nevét minden esetben és alkalommal (szövegbeli említéskor, hivatkozásként, bibliográfiában is) KISKAPITÁLIS betűtípussal szedjük (BÁRCZI szerk., GYÖRFFYnél stb.). Ritkítást, csupa nagybetűs szedést, aláhúzást nem alkalmazunk.

A **mondanivaló tagolásának** alapvető eszköze a szakaszt nyitó bekezdés elejére illesztett félkövér arab szám: **1.**, **2., 3.** stb. A főbb szakaszokat emellett megelőző (12 pontos) térköz választja el egymástól. A további tagolás eszközeként – megfelelő mértékkel – alkalmazhatjuk a decimális rendszert: **1.1., 1.2., 1.2.1., 1.2.2.** stb. Ezeket az eszközöket

[1] Útmutató a létrehozásához: https://konyvtar.btk.elte.hu/dstore/document/9662/ORCID.pdf.

(bekezdés)címekkel is kombinálhatjuk, melyeket félkövérrel szedünk. (Az egyes szakaszokon belül, névtani rendszerezések közreadásában használhatók az egyéb, hagyományos megoldások, mint a római és arab számok, betűjelek.) – A tagolásban, a címek alkalmazásában is következetes, koherens rendszert alkalmazzunk.

A **táblázatok** és **ábrák** szerkesztésekor vegyék figyelembe kiadványunk gyakorlatát, mintáit és a rendelkezésre álló laptükör méretét is. A táblázatokat, ábrákat külön-külön sorszámozzuk, címüket (táblázatnál fölötte, ábránál alatta) is megadva. – Végjegyzeteket egyáltalán ne, láb**jegyzeteket** pedig mérsékelten használjunk. A kézirat elkészítésére vonatkozó általános megjegyzéseket (pl. pályázati támogatás megnevezése) a címhez bekezdéssel és * jellel illesztett lábjegyzetben, a további lábjegyzeteket bekezdéssel és arab indexszámozással közöljük. – A szöveg (és a táblázatok, ábrák) megformálásában törekedjünk az áttekinthetőségre, a helykímélésre és a tipográfiai visszafogottságra.

Itt utalunk **továbbá** néhány további, a kéziratok megszerkesztésére, formázására vonatkozó eljárásra. – A legfontosabb rövidítések közül a *lásd* és a *például* folyó szövegben kiírva, hivatkozások vagy nyelvi példák előtt rövidítve *(l., pl.)* szerepel. – A folyóiratban arab számokat használunk az évszázadok, továbbá az évfolyamok és a többkötetes munkák jelölésére, kivéve, ha a római szám megkülönböztető szerepű (vö. TNyt. II/1–2.). – Többszörös zárójelet lehetőség szerint nem használunk; ha elkerülhetetlen, a sorrendjük: ([...]). Az idézőjelek sorrendje: „»…«”. – Az itt nem tárgyalt tartalmi, szerkesztési, helyesírási kérdésekben a szakmai publikálás általános elvei a mérvadók.

3. A felhasznált irodalomra szövegközben, zárójelben hivatkozunk; a teljes leírást a tanulmány végén közölt irodalomjegyzék tartalmazza. A szövegközi **hivatkozások** formája a következőképpen alakul. Teljes mű (kötet, cikk) esetén: (HAJDÚ 2008) vagy (KÁZMÉR–VÉGH szerk. 1970). Annak egy részlete esetén: (MELICH 1914: 11–13). Többkötetes műnél: (Gy. 1: 37–159) vagy (B. GERGELY – HAJDÚ szerk. 1997. 2: 519–575). Adott szerzőtől felhasznált több, azonos évből származó műnél: (BENKŐ 2009a) vagy (BENKŐ 2009b: 56–66). Megegyező családnév esetén: (TÓTH E. 2003) és (TÓTH V. 2019). – Többszörös hivatkozás esetén: azonos szerző művei közt vesszővel, a különböző szerzők művei közt pontosvesszővel: (HEGEDŰS 1997, 1999; HAJDÚ 1998).

A hivatkozásokban a közismert, illetve a szerző által gyakran használt és bevezetett **rövidítések** használhatók, illetve használandók (Gy. 4: 290, ÚMTsz. stb.), és ezek az irodalomjegyzékben mind feloldandók (erről l. még később). A rövidítések alkalmazandó formáiban a Magyar Nyelv folyóirat rövidítésjegyzékét követjük.[2]

A folyó szövegben szereplő önálló művek címét idézőjelek és kurziválás nélkül (a Magyar utónévkönyv című munkában, Magyar Nyelv-beli stb.) közöljük.

4. A tanulmány végén megadott **irodalomjegyzék** szorítkozzon a hivatkozott szakirodalom megadására. Ismertetésekben csak a legszükségesebb esetekben hivatkozzunk. – Az alábbiakban adunk mintát a folyóiratcikként, tanulmánykötetben, önálló kötetként vagy sorozatban megjelent; hazai vagy külföldi, egy vagy több szerző által alkotott; többkötetes és több kiadást megért munkák feltüntetésére.

[2] Elérhető: https://ojs.elte.hu/magyarnyelv/roviditesjegyzek, illetve Word dokumentum formátumban: http://www.c3.hu/~magyarnyelv (Szerzőink figyelmébe cím alatt).

Az egyes **szakirodalmi tételek bibliográfiai sorrendjét** a betűrend, azonos szerző munkáin belül az időrend határozza meg. A szövegben hivatkozott **rövidítéseket** is betűrend szerint soroljuk be. A rövidítések feloldása az általános leírásnak felel meg. Pl.:

Gy. = GYÖRFFY GYÖRGY, *Az Árpád-kori Magyarország történeti földrajza* 1–4. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1963–1998.

OSZK Kt. = *Országos Széchényi Könyvtár Kézirattára.* Budapest.

ÚMTsz. = *Új magyar tájszótár* 1–5. Főszerk. B. LŐRINCZY ÉVA. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1979–2010.

Első helyen a **szerző(k)** teljes **neve** áll (tehát a keresztnevet is kiírjuk), a teljes nevet kiskapitálissal szedve. Nem magyar szerző (ill. magyar szerző idegen nyelvű műve) esetén a családnév után vesszővel elválasztva adjuk meg a keresztnevet. Több szerző (szerkesztő) esetén a személyneveket (szóközök közé vett) nagykötőjellel kapcsoljuk. Pl.:

BENYOVSZKY KRISZTIÁN 2021. A név mint paratextus a műfordítás gyakorlatában. *Névtani Értesítő* 43: 45–67. https://doi.org/10.29178/NevtErt.2021.3

HAUSNER, ISOLDE – PABST, CHRISTIANE M. – SCHRANZ, ERWIN Hrsg. 2011. *Erstes Burgenländisches Familiennamenbuch.* Burgenländisch-hianzische Gesellschaft, Oberschützen.

A szerző(k) nevét követi a **megjelenés éve.** A szerzői név és az évszám közt nincs írásjel, az évszám után pont áll. Egy szerzőtől ugyanazon évben megjelent több tétel esetén az évszámot – mint a hivatkozásoknál – a latin ábécé kisbetűivel egészítjük ki. Egy mű első és későbbi kiadását – ha ez különösen indokolt – a két évszám / jellel összekapcsolt megadásával tüntethetjük fel. – A megjelenés évét követi a **teljes cím,** amelyet ponttal zárunk le. A több részből álló címek egyes részei között is pont áll. Pl.:

BENKŐ LORÁND 2009a. Árpád „de genere Turul". *Magyar Nyelv* 105: 9–16.

BENKŐ LORÁND 2009b. *A Szovárd-kérdés. Fejezetek egy ómagyar nemzetség történetéből.* Akadémiai Kiadó, Budapest.

ÖRDÖG FERENC 1981/2008. Zala megye helységneveinek rendszere. In: ÖRDÖG FERENC, *Válogatott tanulmányok.* Szerk. KISS JENŐ. Czupi Kiadó, Nagykanizsa. 43–52.

A különböző típusú szakirodalmi tételeket a következőképpen írjuk le.

Folyóiratban megjelent tanulmány esetében a cikk címét követően a folyóirat, periodika nevét adjuk meg (dőlt betűvel). Az évfolyamot, kötetszámot is jelöljük (normál betűtípussal). Az évfolyamon belüli kötetszámot csak az éven belül nem folyamatos lapszámozású periodikáknál tüntetjük fel, az évfolyamhoz / jellel kapcsolva. Pl.:

FEHÉRTÓI KATALIN 2006. Az Árpád-kori *Fil* és *Szem* személynevekről. *Magyar Nyelv* 102: 327–334.

JORDAN, PETER 2023. Exonyms as parts of the cultural heritage. *Onoma* 58: 241–254. https://doi.org/10.34158/ONOMA.58/2023/13

RAÁTZ JUDIT 2022. A nevekkel foglalkozó tudomány: a névtan. *Édes Anyanyelvünk* 44/2: 7–9.

Önálló kötetek esetében lehetőleg a teljes címet közöljük. Sorozatban megjelent kiadványoknál a kötet (dőlt betűs) címe után (immár normál betűtípussal) a sorozat címét és a kiadvány sorszámát is megadjuk. Végezetül közöljük a kiadó nevét, majd attól vesszővel elválasztva a megjelenés helyét. Kéziratok esetében a lelőhelyet közöljük. Pl.:

GYŐRFFY ERZSÉBET 2017. *Helynév-szociológia.* A Magyar Névarchívum Kiadványai 47. Debreceni Egyetemi Kiadó, Debrecen.

KÁZMÉR MIKLÓS – VÉGH JÓZSEF szerk. 1970. *Névtudományi előadások. II. névtudományi konferencia. Budapest, 1969.* Nyelvtudományi Értekezések 70. Akadémiai Kiadó, Budapest.
TAKÁCS TERÉZ 1989. *Névmagyarosítások Bánhidán 1895–1947*. Szakdolgozat. ELTE BTK, Budapest.

Tanulmánykötetben, konferenciakötetben megjelent írás esetében a tanulmány címét követő „In:" után a szerkesztő(k) nevét (kiskapitálissal), a kötet címét (dőlt betűvel), esetleges sorozatcímét és -számát, majd a kiadót és a kiadás helyét adjuk meg. Pl.:

BALÁZS JÁNOS 1970. A nevek általános nyelvészeti vonatkozásai. In: KÁZMÉR MIKLÓS – VÉGH JÓZSEF szerk., *Névtudományi előadások. II. névtudományi konferencia. Budapest, 1969.* Nyelvtudományi Értekezések 70. Akadémiai Kiadó, Budapest. 295–301.
CARSENAT, ELIAN – SHOKHENMAYER, EVGENY 2016. Onomastics to Measure Cultural Bias in Medical Research. In: HOUGH, CAROLE – IZDEBSKA, DARIA eds., *'Names and Their Environment'. Proceedings of the 25th International Congress of Onomastic Sciences, Glasgow, 15-19 August 2014. 4. Theory and Methodology Socio-onomastics.* University of Glasgow, Glasgow. 208–220. https://www.gla.ac.uk/media/Media_576598_smxx.pdf (2025. 09. 11.)

A kizárólag az **interneten** elérhető munkákra történő hivatkozásokat lehetőség szerint a fentebbi típusokhoz igazítjuk, megadva az internetes elérés helyét és (zárójelben) az utolsó letöltés dátumát. Ha a tétel DOI-azonosítóval rendelkezik, akkor ez jelenti az internetes elérést; ennél az utolsó letöltés dátumát elhagyjuk. Pl.:

FEJES LÁSZLÓ 2014. Miért nem írunk családnevekről? *Nyelv és Tudomány.* https://www.nyest.hu/hirek/miert-nem-irunk-csaladnevekrol (2025. 08. 11.)
F. LÁNCZ ÉVA 2016. Névtudományi ismeretek a magyar nyelvi órán. *Anyanyelv-pedagógia* 9/4: 55–71. https://doi.org/10.21030/anyp.2016.4.4

Kivételesen (rövid recenzió, personalia és csupán néhány szakirodalomi hivatkozás esetén) a hivatkozott munkák minden bibliográfiai adatát megadhatjuk szövegközben is (BENKŐ LORÁND, Üver. Erdélyi Múzeum 1944. 49: 133–134; HAJDÚ MIHÁLY, Családnevek enciklopédiája. Tinta Kiadó, Budapest, 2010), külön irodalomjegyzék nélkül.

5. A Névtani Értesítő a Tanulmányok, illetve Műhely rovatában megjelenő tanulmányokat **DOI** (digitálisobjektum-)**azonosító**val látja el, mely az interneten is megjelenő változatok jobb elérhetőségét szolgálja. Ezeket az azonosítókat a szerkesztőség biztosítja.

A folyóiratunk által alkalmazott, ún. CrossRef DOI szabályai szerint az így közzétett cikkek bibliográfiájában minden olyan szakirodalmi tételnél, amely maga is rendelkezik hasonló DOI-azonosítóval, ezt az azonosítót a szerzőnek **fel kell tüntetnie.** DOI-azonosítóval rendelkezhetnek folyóiratcikkek, önállóan megjelent kötetek, könyvfejezetek, valamint egyéb típusú digitális állományok (pl. doktori disszertációk pdf változatai) is.

A hivatkozott irodalom DOI-azonosítóinak feltárásához segítséget nyújt a szolgáltatás internetes oldala.[3] Itt feltölthető a cikk teljes bibliográfiája is, melynek tételeit az oldal ellenőrzi, s a valószínűsíthető találatokat megjeleníti. (A felkínált találatokat szükséges azonban egyenként is ellenőrizni, hogy ténylegesen a hivatkozott szakirodalmi tételre, s ne például

[3] https://doi.crossref.org/SimpleTextQuery, illetve https://search.crossref.org/search/references.

egy arról később megjelent ismertetésre utaljanak.) Ugyanezen, vagy a szolgáltatótól független (központi) https://doi.org oldalon a DOI-azonosítók felől is kereshetünk.

A **bibliográfiában** szereplő, DOI-azonosítóval rendelkező folyóiratcikk vagy teljes kötet esetében ezt a DOI-azonosítót adjuk meg a bibliográfiai leírás végén. Könyvfejezet esetében – ha van ilyenje – a könyvfejezet DOI-azonosítóját tüntessük fel a bibliográfiában; ha nincs, de a befoglaló kötet rendelkezik DOI-azonosítóval, akkor azt közöljük.

Ha az adott bibliográfiai tételnek DOI-azonosítója és egyéb internetes elérhetősége is van, csak az állandó elérhetőséget biztosító DOI-azonosítót közöljük. DOI-azonosító feltüntetése esetén az utolsó letöltés idejét nem adjuk meg. A DOI-azonosítót a bibliográfiai tétel végén, a közvetlen elérhetőséget biztosító internetes (https://doi.org/ kezdetű) formában közöljük. Pl.:

BÁBA BARBARA 2017. A földrajzi köznevek funkcionális jellemzői. *Magyar Nyelv* 113: 167–178. https://doi.org/10.18349/MagyarNyelv.2017.2.167

HOUGH, CAROLE ed. 2016. *The Oxford Handbook of Names and Naming.* Oxford University Press, Oxford. https://doi.org/10.1093/oxfordhb/9780199656431.001.0001

LAWSON, EDWIN D. 2016. Personal Naming Systems. In: HOUGH, CAROLE ed., *The Oxford Handbook of Names and Naming.* Oxford Handbooks in Linguistics. Oxford University Press, Oxford. 169–198. https://doi.org/10.1093/oxfordhb/9780199656431.013.31

6. A Névtani Értesítő megjelenő számait – akárcsak a korábbi évfolyamokat – a hagyományos megjelentetés mellett **elektronikus formában**, **szabad hozzáférésű** (Open Access) formában is közzétesszük a folyóirat saját, OJS-es oldalán, valamint az ELTE EDIT és az MTA REAL, illetve REAL-J repozitóriumában. A cikkek befogadásáért, szerkesztéséért és megjelentetéséért nem számítunk fel díjat. A folyóirat hazai és nemzetközi indexálásáról a honlapunk ad tájékoztatást. – A dokumentumok elektronikus formában szabadon elmenthetők, másolhatók; változtatások nélkül, a forrásra való hivatkozással használhatók. Az alkalmazás kereskedelmi célokat nem szolgálhat, kizárólag saját célokra történő felhasználásra értendő. A szerzői és egyéb jogok a kiadót és a szerzőt illetik. Minden más terjesztési és felhasználási forma esetében az 1999. évi LXXVI. szerzői jogról szóló törvény és az ahhoz kapcsolódó jogszabályok az irányadók. A periodika elektronikus változatára a CC BY-NC-ND 4.0 (Creative Commons – Attribution-NonCommercial-NoDerivatives) licenc feltételei érvényesek.

A folyóirat kiadói a szerzőknek korlátozás nélkül lehetővé teszik, hogy cikküknek akár a szerkesztőség által elfogadott, esetleg még nem végleges kéziratát (pre-print verzióját) közzétegyék. A jog magában foglalja a kézirat szabad közzétételét ímélben, a szerző vagy intézménye honlapján, a szerző kutatóhelyének zárt vagy korlátozás nélkül elérhető repozitóriumában, illetőleg egyéb nonprofit szervereken. Ebben az esetben figyelmeztetni kell az olvasókat, hogy a szóban forgó kézirat nem a mű végső, kiadott változata, s utalni kell a várható megjelenésre. Ha a cikk végső változata már megjelent, engedélyezzük, sőt kifejezetten javasoljuk a szerzőnek ezt a (post-print) változatot közzétenni. Ebben az esetben meg kell adni a folyóiratban való megjelenés pontos helyét, adatait is.

A szerző kéziratának benyújtásakor **a folyóirat által alkalmazott** elvi, etikai és gyakorlati **irányelveket** automatikusan **elfogadja.** Ezekről bővebb tájékoztatás a folyóirat internetes oldalán olvasható.[4]

[4] https://nevtert.elte.hu (= https://ojs.mtak.hu/index.php/nevtert)